

Nr 333.

Godkänd av första kammaren den 6 juni 1924.

Godkänd av andra kammaren den 6 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående dels lagstiftning rörande upplåtelse med åborätt av jord utav krono- eller ecklesiastik natur, dels ock ordnandet av kreditgivning åt innehavare av med åborätt upplåten jord.

(Första lagutskottets utlåtande Nr 42.)

TILL KONUNGEN.

Uti två inom riksdagen väckta motioner har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse hos Kungl. Maj:t göra framställning därom, att Kungl. Maj:t ville låta skyndsamt för riksdagen framlägga lagförslag rörande upplåtelse med åborätt av jord utav krono- eller ecklesiastik natur.

I samband med dessa motioner har riksdagen till behandling förehaft två motioner, i vilka hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t göra framställning därom, att Kungl. Maj:t ville skyndsamt för riksdagen framlägga förslag till ordnandet av kreditgivning åt innehavare av med åborätt upplåten jord.

Den omfattande utredning, som verkstälts i den s. k. jordfrågan, synes giva vid handen, att nya former böra skapas för jordupplåtelser från kronojord i syfte att tillgodose såväl jordförvärvarens intresse att på billiga villkor förvärva ett eget hem som statens intressen. Närmast erbjuder sig härvid möjligheten att under gynnsamma betalningvillkor upplåta jord med äganderätt. Om vid upplåtelse med äganderätt köpeskillingen ej bestämmes att utgå på en gång utan i sin helhet får amorteras under en längre tid, torde i många, kanske de flesta fall en sådan upplåtelse av den enskilde jordförvärvaren föredragas framför en upplåtelse med endast nyttjanderätt, då väl övertygelsen om äganderättens ovillkorliga företräde framför varje annan upplåtelseform torde vara allmänt utbredd och fast rotad.

Emellertid kunna tvivelsutan fall förekomma, då en upplåtelse med tryggad besittningsrätt (= åborätt) är att föredraga framför en äganderättsupplåtelse. Med hänsyn till önskvärdheten att härutinnan hava till förfogande olika institut, lämpade efter olika förefallande behov, synes därför plats i rättssystemet väl kunna ifrågasättas även för en efter nutida förhållanden anpassad åborätt. Det förslag i sådant avseende, som av den s. k. kronolägenhetskommissionen framlagts, har vid granskning befunnits behäftat med vissa brister, vilka dock vid en överarbetning säkerligen skulle kunna avhjälpas. Vid denna överarbetning torde jämväl böra övervägas, huru på lämpligaste sätt åbos kreditbehov må kunna tillgodoses.

På grund härav får riksdagen anhålla, *dels* att Kungl. Maj:t måtte ägna fortsatt uppmärksamhet åt frågan om lämpliga nya former för upplåtelse av statens domäner för främjande av egnahemsrörelsen och bildandet av nya smärre jordbruk samt därvid jämväl taga under övervägande, huruvida upplåtelse av kronans jord må kunna ske med tryggad besittningsrätt, *dels ock* att, därest efter ytterligare utredning och överarbetning av kronolägenhetskommissionens i ämnet avgivna förslag skulle finnas, att en tryggad besittningsrätt kan anordnas med tillbörligt tillgodoseende av såväl det allmännas som nyttjanderätts-havarens befogade intressen, Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 6 juni 1924.

Med undersätlig vörndnad.